

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 1To/38/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5821010321
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Kurák
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:5821010321.2

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Kuráka a sudcov JUDr. Moniky Liptákovej a Mgr. Anny Mihálikovej, na verejnom zasadnutí konanom 17. mája 2022 prejednal odvolanie podané obžalovaným O. K., nar. XX.X.XXXX, proti rozsudku Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 4T/48/2021 zo 4.3.2022 a takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie obžalovaného O. K. z a m i e t a , pretože nie je dôvodné.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 4T/48/2021 zo 4.3.2022 bol obžalovaný O. K. uznaný vinným z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) Tr. zák., s poukazom na § 138 písm. a), písm. j) a § 139 písm. c) Tr. zák. na skutkovom základe, že:

dňa 7.9.2021 v presne nezistenom čase okolo 15.30 hod. pod vplyvom alkoholu v chodbe rodinného domu na ul. S. XXX/XX, v obci G. vulgárne nadával a vyhrážal sa matke L. K., nar. XX.X.XXXX, bytom ul. S. XXX/XX, G. a otcovi O. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom ul. S. XXX/XX, G., sestre A. K., nar. X.XX.XXXX, bytom ul. S. XXX/XX, G., pričom zobral z kuchyne kuchynský nôž s dĺžkou čepele 20 cm, ktorý držal v ruke a začal vykrikovať, že ich všetkých pozabíja a na koniec, že zabije aj seba, kde pri tomto neustále nadával, bol agresívny a vo výraze tváre mal čistú agresiu a bol riadne pod vplyvom alkoholu a nevedeli, čo môže s tým nožom urobiť, tak ihneď rýchlo vybehli z obývacej izby do kuchyne, kde sa schovali a cez pevnú linku privolali políciu, nakoľko sa báli o svoje životy, lebo bol moc agresívny a báli sa, aby ich nezabil, čím týmto konaním vzbudil u poškodených L. K., O. K. a A. K., dôvodnú obavu o ich život a zdravie.

Podľa § 360 ods. 2 Tr. zák., s prihliadnutím na ust. § 36 písm. l) Tr. zák., § 37 písm. m) Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák., na trest odňatia slobody vo výmere 16 mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. súd zaradil obžalovaného na výkon trestu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Tr. zák. súd uložil obžalovanému trest prepadnutia veci - 1 ks kuchynský nôž s dĺžkou čepele 20 cm.

Podľa § 60 ods. 5 Tr. zák. sa vlastníkom prepadnutej veci stáva štát.

Citovaný rozsudok nenadobudol právoplatnosť, pretože bol napadnutý odvolaním obžalovaného. Podané odvolanie odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Pavla Vargaestoka (č.l. 225-226 spisu). Úvodom odôvodnenia podaného odvolania obžalovaný opísal výrokové časti napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa. Uložený trest označil za neprimerane prísny. V ďalšej časti opísal svoj zdravotný stav s tým, že v predchádzajúcom období, a to pred odsúdením Okresným súdom

Námestovo, sp.zn. 6T/90/2020 z 30.10.2020 viedol riadny život. Domáhal sa preto uloženia miernejšieho trestu. Navrhol, aby krajský súd napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil podľa § 322 ods. 3 Tr. por. a sám vo veci rozhodol, resp. postupoval podľa § 322 ods. 1 Tr. por. a vec vrátil okresnému súdu na nové rozhodnutie.

Na verejnom zasadnutí na krajskom súde prokurátorka krajskej prokuratúry navrhla odvolanie obžalovaného zamietnuť ako nedôvodné podľa § 319 Tr. por.

Obhajca obžalovaného sa v celom rozsahu pridržoval písomných dôvodov podaného odvolania s tým, že v ich zmysle navrhol napadnutý rozsudok okresného súdu zrušiť vo výroku o uloženom treste a obžalovanému uložiť miernejší nepodmienečný trest odňatia slobody.

Obžalovaný sa v celom rozsahu pridržoval konečného návrhu, ktorý predniesol jeho obhajca s tým, že protiprávne konanie ľutuje. Z tohto dôvodu, ako aj predchádzajúceho vedenia riadneho života bez kriminálnej minulosti krajský súd poprosil o uloženie miernejšieho trestu odňatia slobody.

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, predtým, ako začal plniť svoju preskúmvaciu povinnosť podľa § 317 Tr. por., zistil, že odvolanie obžalovaného bolo podané oprávnenou osobou a včas v lehote stanovenej v § 309 Tr. por. V zmysle ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 Tr. por. alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3 Tr. por., preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Po splnení preskúmvacej povinnosti v rozsahu § 317 ods. 1 Tr. por. odvolací súd zistil, že odvolanie obžalovaného nie je dôvodné. Krajský súd preskúmal napadnutý rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorý sa týkal uloženého trestu odňatia slobody a spôsobu jeho výkonu.

Pokiaľ sa týka dôkaznej situácie, je potrebné zo strany krajského súdu uviesť, že obžalovaný na hlavnom pojednávaní urobil vyhlásenie o svojej vine, ktoré okresný súd uznesením podľa § 257 Tr. por. prijal. Z uvedeného dôvodu sa dokazovanie na súde prvého stupňa vykonalo len v súvislosti s uloženým trestom.

Podľa § 34 ods. 1 Tr. zák. trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 2, 3, 4 Tr. zák. páchatelovi možno uložiť len taký druh trestu a len v takej výmere, ako je to ustanovené v tomto zákone, pričom tento zákon v osobitnej časti ustanovuje len trestné sadzby trestu odňatia slobody. Trest má postihovať iba páchatela, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Krajský súd sa stotožnil s konštatovaním okresného súdu o vyrovnanom pomere poľahčujúcich a príťažujúcich okolností na strane obžalovaného, že obžalovaný sa priznal sa k spáchaniu trestného činu a trestný čin úprimne oľutoval (§ 36 písm. l/ Tr. zák.) a že v minulosti už bol za trestný čin odsúdený (§ 37 písm. m/ Tr. zák.). Z tohto dôvodu bolo správne pri ukladaní trestu aplikované ust. § 38 ods. 2 Tr. zák., ale pozornosti krajského súdu neušiel nesprávny postup okresného súdu pri ukladaní trestu aj v zmysle § 38 ods. 3 Tr. zák., t.j. pri prevažujúcom pomere poľahčujúcich okolností. Takéto pochybenie okresného súdu však nebolo možné v odvolacom konaní napraviť z dôvodu absencie odvolania prokurátora. Nakoľko odvolanie podal len samotný obžalovaný, nebolo možné napadnutý rozsudok okresného súdu zmeniť v jeho neprospech (zásada „reformatio in peius“). Za takéhoto stavu preto krajský súd ustálil, že aj pri zníženej hornej hranici zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu (§ 38 ods. 3 Tr. zák.) zostala dolná hranica trestnej sadzby pri stíhanom trestnom čine v zmysle ust. § 360 ods. 2 Tr. zák. vo výške 6 mesiacov a horná hranica vo výške 26 mesiacov.

Pri ukladaní trestu obžalovanému je preto nutné vziať do úvahy všetky okolnosti prípadu, a to najmä tú skutočnosť, že stíhaný trestný čin mal spáchať v čase podmieneného odsúdenia rozsudkom Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 6T/90/2020 zo dňa 30.10.2020, právoplatným toho istého dňa. Uvedeným rozsudkom bol obžalovaný uznaný vinným z totožného prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) Tr. zák., s poukazom na ust. § 138 písm. a) Tr. zák., § 139 písm. c) Tr. zák. Za tento trestný čin mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 8 mesiacov s podmieneným odkladom a určením skúšobnej doby na 20 mesiacov, a preto aj krajský súd dospel k záveru, že uloženie podmieneného trestu odňatia slobody je v súčasne vedenom trestnom stíhaní obžalovaného vylúčené (§ 49 ods. 2 Tr. zák.). Obžalovaný opakovane spáchal totožnú trestnú činnosť a poškodenými boli opäť jeho rodinní príslušníci. Z aktuálneho odpisu registra trestov taktiež vyplynulo, že obžalovaný bol okrem už uvedeného odsúdenia v minulosti odsúdený aj pre iný trestný čin, a to podľa § 348 ods. 1 písm. d) Tr. zák. (marenie výkonu úradného rozhodnutia). Aj v tomto prípade mu bol uložený podmienený trest odňatia slobody spolu s trestom zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu. Krajský súd preto prijal záver, že osoba obžalovaného je silne kriminálne narušená a tento má neustále sklony páchať úmyselné protiprávne konanie, resp. recidívu. Predchádzajúce uložené tresty nemali na jeho osobu prevýchovný vplyv ani účinok, a preto je potrebné, aby mu bol uložený prísnejší trest zohľadňujúci záujmy generálnej a individuálnej prevencie trestu.

Treba uviesť, že trest je právnym následkom trestného činu, a teda musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu) a je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona. Tým je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, t.j. na ochranu spoločnosti a na výchovu páchatel'a a ostatných občanov. Ochrana spoločnosti sa uskutočňuje dvoma prvkami, a to prvkom donútenia (represia) a prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste.

Všeobecne treba uviesť, že Trestný zákon vychádza zo zásady, že základným účelom a cieľom trestu je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a ich páchatel'mi. Zmysel existencie a prípadnej aplikácie noriem trestného práva je predovšetkým v tom, aby sa trestné činy buď vôbec nepáchali, alebo páchali v čo najmenšej miere. Ochrana spoločnosti pred páchatel'mi trestných činov vrátane ochrany práv a slobôd jednotlivých občanov robí tak z trestu prostriedok sebaobrany spoločnosti pred trestnými činmi. Trest má však okrem toho pôsobiť výchovne, a to nielen na páchatel'a, ale aj na ostatných členov spoločnosti. Pritom generálna prevencia sa má uskutočňovať prostredníctvom individuálnej prevencie. Ak sa teda páchatel'ovi zabráni v ďalšej trestnej činnosti, dáva sa tým najavo aj ostatným členom spoločnosti, ktoré správanie je nežiaduce, proti čomu je namierený Trestný zákon a takýmto spôsobom možno ovplyvňovať pozitívnu hodnotovú orientáciu občanov spoločnosti. Trest súčasne vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Z hľadiska týchto úvah odvolacieho súdu možno potom dospieť k záveru, že účel trestu v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák. tvorí jednotu, lebo sa musí vzájomne dopĺňovať. Záver súdu o možnosti nápravy páchatel'a musí byť vždy v plnom súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom poskytuje chráneným záujmom spoločnosti, štátu a občanom pred útokmi páchatel'ov trestných činov.

Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potenciálnych páchatel'ov od páchania trestných činov, ale i utvrdenie pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Spravodlivé a včasné uloženie trestu dáva ostatným členom spoločnosti najavo, že konanie, za ktoré bol uložený trest, je protiprávne a nežiaduce, varuje ich pred páchaním trestnej činnosti a posilňuje pocit právnej istoty a právneho štátu. Trestný zákon vychádza z jednoty individuálnej a generálnej prevencie, pričom obe tieto zložky sa navzájom dopĺňajú a podmieňujú. Disproporcija medzi jednotlivými druhmi prevencie v zásade vedie k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu tak na páchatel'a trestného činu, ako i na ostatných členov spoločnosti.

V súvislosti s namietanou neprimeranosťou uloženého trestu odňatia slobody obžalovaným treba dodať, že záver o primeranosti trestu je daný vtedy, ak sa opiera o rozumnú väzbu medzi legitímnym cieľom a zvoleným prostriedkom jeho realizácie. Možno konštatovať, že páchatel'a môže so spravodlivosťou, a teda aj so spoločnosťou zmieriť len spravodlivý trest. Trest sa musí rovnať spôsobenému bezpráviu, z toho vyplýva, že v prípade, ak bude trest, resp. odplata obsiahnutá v treste prísnejšia ako bezprávie spôsobené trestným činom, nedôjde len k negácii tohto bezprávia, ale zároveň uloženým trestom vznikne nové bezprávie - bezprávie voči neprimerane potrestanému

páchateľovi trestného činu. Trest, ktorým štát a spoločnosť reaguje na spáchaný trestný čin ako na nespravodlivé konanie, by mal nespravodlivosť spôsobenú trestným činom napraviť, a nie ešte viac rozmnožiť. Neprimeraný trest nemožno považovať za spravodlivý. Spravodlivý je vždy len primeraný trest. Požiadavka primeranosti trestu a jeho individualizácie núti súd prihliadať na okolnosti konkrétneho prípadu, na jeho zvláštnosti, a teda bráni mechanickému postupovaniu súdu pri rozhodovaní o treste.

Z týchto dôvodov preto krajský súd dospel k záveru, že namietaný nepodmienečný trest odňatia slobody je v celom rozsahu zákonný a spravodlivý. Trest zodpovedá základným zásadám platným pre ukladanie trestov uvedeným v § 34 Tr. zák.

Krajský súd sa starostlivo zaoberal aj výrokom napadnutého rozsudku, ktorým bol obžalovaný na výkon trestu zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. V tejto súvislosti nezistil pochybenie okresného súdu pri aplikácii ustanovenia § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák., nakoľko obžalovaný v posledných desiatich rokoch pred spáchaním súčasne súdeného trestného činu nebol vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin.

Pre uvedené dôvody krajský súd odvolanie obžalovaného O. K. zamietol postupom podľa § 319 Tr. por., pretože nie je dôvodné.

Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.